Maija Voutilainen

6.9.2023

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuulemistilaisuus 7.9.2023

HE 9/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vammaispalvelulain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulon lykkäämistä koskevaksi lainsäädännöksi

THL kannattaa uuden vammaispalvelulain voimaantulon siirtämistä lain soveltamisalan tarkentamiseksi. THL:n näkemyksen mukaan lait voisivat tulla voimaan aikaisintaan 1.1.2025.

Uuden vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentaminen on tarpeen. Näin voidaan turvata vammaispalvelulain säilyminen vammaisille henkilöille tarkoitettuna erityislakina, jotta jatkossakin voidaan varmistaa laadukkaat ja yksilöllisen tarpeen mukaiset vammaispalvelut niitä tarvitseville. Vammaispalvelut ovat vammaisille henkilöille välttämättömiä palveluita, joita tarvitaan pitkäaikaisesti ja usein koko elämän ajan.

Uuden vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentamiseen tulee varata riittävästi aikaa, koska muutosten perus- ja ihmisoikeusvaikutukset tulee arvioida huolellisesti laajassa yhteistyössä eri tahojen kanssa valmistelun kaikissa vaiheissa.

Uuden vammaispalvelulain soveltamisalaan tehtävien muutosten hyväksymisen jälkeen tulee myös jäädä kohtuullinen ja riittävä aika valmistautua lain toimeenpanoon. Tällöin THL muun muassa uudistaa asiakasasiakirjarakenteet, palveluluokitukset sekä tilastointiohjeistukset. Vasta tämän jälkeen hyvinvointialueet voivat tehdä tarvittavat muutokset omiin tietojärjestelmiinsä. Toimeenpanoon varattavan ajan osalta on lisäksi huomattava, että tehokas toimeenpanoon valmistautuminen on mahdollista vasta, kun soveltamisalaan tehtävät muutokset on hyväksytty eduskunnassa.

THL:n näkemyksen mukaan uuden vammaispalvelulain voimaantulon jälkeen tarvitaan seurantaa sekä arviointia sen suhteen, toteutuvatko vammaisten henkilöiden oikeudet lain tarkoittamalla tavalla.

Pääjohtaja Markku Tervahauta

Johtaja Mika Salminen